

Sygn. akt VIII U 1202/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2017 r. w Gliwicach

sprawy S. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania S. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 25 maja 2017 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1202/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 maja 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. P.

(P.) prawa do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nowo wyliczony wskaźnik podstawy wymiaru był niższy niż 250%.

Organ rentowy wskazał, iż po przeliczeniu podstawy wymiaru według zarobków z 20 lat wybranych z całego okresu zatrudnienia ubezpieczonego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 221,04%.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany przez przyznanie prawa do ponownego przeliczenia świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 20 lipca 1987r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu S. P. urodzonemu w dniu (...) prawo do emerytury górniczej od dnia 3 maja 1987r.

Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu 12 m-cy, to jest od 06/1986r. do 05/1987r. z tytułu zatrudnienia w KWK (...).

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 299,37% i został ograniczony do 250%.

W dniu 24 kwietnia 2017r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych załączając do niego zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 6 marca 2017r. z wykazanymi zarobkami z lat 1964 – 1969, 1976 - 1989 sporządzone przez (...) S.A. w K..

W przypadku wynagrodzeń za lata 1980, 1982 - 1988 wskaźnik wysokości wyniósł powyżej 250%. W pozostałych latach wskaźnik ten był niższy i wyniósł on:

- w 1964r. - 142,91%,
- w 1965r. - 150,87%,
- w 1966r. - 178,70%,
- w 1967r. - 157,69%,
- w 1968r. - 139,34%,
- w 1969r. - 247,45%,
- w 1976r. - 222,49%,
- w 1977r. - 199,52%,
- w 1978r. - 210,23%,
- w 1979r. - 220,56%,
- w 1981r. - 224,97%.

W zaświadczeniu tym zaznaczono, iż brak jest kart zarobkowych za lata 1961 – 1963, 1970 – 1975.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję skarżoną, omówioną na wstępie. Przy uwzględnieniu zarobków z 20 lat kalendarzowych, a mianowicie z lat 1964 – 1969 i 1976 – 1989 wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 221,04%.

Ubezpieczony na przestrzeni swojego życia zawodowego był zatrudniony w KWK (...) w R. od dnia 19 października 1961r. do dnia 31 maja 1989r. kolejno na stanowiskach:

- od dnia 19 października 1961r. do dnia 3 maja 1962r. – pomocy elektryka na powierzchni,
- od dnia 4 maja 1962r. do dnia 30 września 1962r. – pomocy elektryka pod ziemią,

- od dnia 1 października 1962r. do dnia 31 grudnia 1967r. - młodszego fachowca pod ziemią,
- od dnia 1 stycznia 1968r. do dnia 31 maja 1989r. - elektryka pod ziemią.

W aktach osobowych ubezpieczonego brak jest jakiejkolwiek dokumentacji wskazującej na wysokość osiągniętych przez niego zarobków w latach 1961 – 1963, 1970 – 1975.

Z akt tych wynika, iż związek małżeński ubezpieczony zawarł w dniu 27 października 1968r.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego oraz akt osobowych ubezpieczonego.

Sąd uznał, iż powołane dowody są wystarczające do stanowczego rozpoznania sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego S. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017r., poz.1383 ze zm.).

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu), a także zeznań świadków.

W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r., sygn. akt II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006r., sygn. akt I UK 115/06, OSNP 2007/17-18/257). Niemniej jednak zarobki za poszczególne lata muszą być wykazane w sposób niebudzący wątpliwości, w ściśle określonej kwotowo wysokości. Nie jest natomiast możliwe przeliczenie wysokości emerytury w oparciu o hipotetyczne lub uśrednione wysokości zarobków. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać udowodniona w sposób bezwzględny, a tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 czerwca 2014r. III AUa 1136/13).

Ubezpieczony składając w organie rentowym wniosek o przeliczenie emerytury górniczej przedłożył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1964 – 1969, 1976 – 1989 i przy uwzględnieniu wszystkich tych zarobków wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł zaledwie 221,04%, a więc był niższy niż 250%.

Jednocześnie w ocenie Sądu brak jest możliwości odtworzenia wynagrodzenia ubezpieczonego za lata 1961 – 1963, 1970 – 1975. Odtworzenie takie jest możliwe tylko wtedy, gdy zachowała się jakakolwiek dokumentacja wskazująca na wysokość osiąganych zarobków np. angaże. Tymczasem w aktach osobowych ubezpieczonego dokumentacji takiej, chociażby szczątkowej, jest brak.

Nadto zwrócić należy uwagę, że dla uzyskania wskaźnika podstawy wymiaru przekraczającego 250%, wskaźnik wysokości z wszystkich poszczególnych lat wymienionych powyżej (1962 – 1963, 1970 – 1975) musiałby wynieść co najmniej 247,70%. Wówczas wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia obliczony z najkorzystniejszych 20 lat kalendarzowych wyniósłby 250,03%. Zdaniem Sądu, nieprawdopodobnym jest jednak, aby ubezpieczony w latach j.w. osiągał tak wysokie zarobki zważywszy, że był wówczas młodym pracownikiem, zwłaszcza jeśli chodzi o lata 1962 – 1963, a więc niewątpliwie posiadał niższą stawkę zaszerogowania, był też uprawniony do deputatu węglowego w niższej wysokości, gdy pełny deputat węglowy przysługiwał mu dopiero od momentu zawarcia związku małżeńskiego, to jest od października 1968r., był też uprawniony do niższego wynagrodzenia z Karty Górnika bowiem wynagrodzenie takie było uzależnione m.in. od liczby lat pracy na kopalni. Wreszcie, zauważyć należy, że zarówno w latach 1964 – 1969, jak i późniejszych 1976 – 1979, wyszczególnionych w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 6 marca 2017r. wskaźnik wysokości nie przekraczał 247,70% (w latach 1964 – 1968 nie przekraczał nawet 200%, a zasadniczo kształtował się na poziomie zaledwie około 150%), a wyższe wynagrodzenia ubezpieczonego przekraczające 250% odnotowane są dopiero od 1980r.(poza 1981r.).

Reasumując, skoro nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie jest wyższy niż 250%, to ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury górniczej z zastosowaniem art.110a ustawy, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo, zgodnie z art.15 ustawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

(-) SSO Grażyna Łazowska